

ЖҰМЫССЫЗДЫҚТЫҢ ТҮРЛЕРІ МЕН НЕГІЗГІ СЕБЕПТЕРІ ЖӘНЕ ОНЫ ТӨМЕНДЕГІ МЕМЛЕКЕТТІҢ ІС-ӘРЕКЕТІ.

**Орындаған: Абдраманов Нурберик э-21к
тобы**

Жоспар:

- Жұмыссыздық түсінігі, түрлері.
- Жұмыспен қамту 2020

Жұмыссыздық

Жұмыс істегісі келетін
еңбекке жарамды
халықтың өндірісте
жұмыспен қамтылмауы.

Жұмыссыздықты әр мектеп өкілдері әртүрлі түсіндіреді:

Мальтузиандық теория	жұмыссыздықтың пайда болуын тұрғындардың тым артып кетуімен түсіндіреді.
Кейнстік теория	Бұл құбылыс нарықтық сұраныстың жетіспегендігі.
Еркін кәсіпкерлік мектебінің теориясы	Жұмыссыздық жалақы деңгейінен туындайтынын айтады, яғни ол еркін болып табылады.
К.Маркстың қорлану теориясы мен қазіргі технологиялық теория	Жұмыссыздықтың болуын біріншіден- капиталдың қорлануымен, екіншіден, техника прогрессінен болатындығын айтады.

- Жасырын жұмыссыздық
- Фрикциондық жұмыссыздық
 - Маусымдық жұмыссыздық
 - Құрылымдық жұмыссыздық
- Технологиялық жұмыссыздық
 - Циклдық жұмыссыздық

Жасырын жұм-қ

Өндірісте және мемлекеттік аппаратта артық жұмысшылардың қолданылуы. Қазіргі болмыста олардың жұмыстарын аз жұмыс күшімен атқаруға болады.

Фрикциондық Жұм-қ

Адамдар бір жұмыстан басқа жұмысқа, бір жерден басқа жерге жұмыс ізденумен ауысуын айтамыз

Жұмыс күшінің тек маусымдық кезеңде жұмыс жасауы; бұл кейбір ауыл шаруашылығы өндірісі саласында кездеседі, әсіресе қайта өндеу өнеркәсібінде т.б.

Құрылымдық Жұм-қ

Өндірістік қуаттың жетпеуінің нәтижесінде болады: жеке саланың дамуының кері пропорционалды болуынан және ескі саланы жабу мен жаңа саланы дамытудың нәтижесі ретінде қараймыз

Технологиялық Жұм-қ

Адамдарды машинамен ауыстырудың нәтижесі, біліктілікті өзгертуді немесе басқа мамандықты игеруді талап етеді.

Циклдық жұм-қ

Өндірістің құлдырауынан туындайды, яғни экономикалық циклдың осы фазасымен байланысты.

Жұмыссыздық деңгейін есептеу формуласы:

$$\text{ЖД} = \frac{\text{ЖС}}{\text{ЖК}} \cdot 100$$

мұндағы:

ЖД- жұмыссыздық деңгейі;

ЖС- жұмыссыздар саны;

ЖК- жұмыс күшінің саны.

Кез келген жұмыссыздың деңгейімен байланыста болатын экономикалық зиянды анықтау үшін, әлемдік практикада **Оукен заңы** қолданылады. Бұл заң американ экономисі Артур Оукеннің есімімен аталған. Осы заң математикалық тұрғыдан жұмыссыздық деңгейі мен жалпы ұлттық өнім көлемінің төмендеуі арасындағы байланысты көрсетеді.

Жұмыспен қамту 2020

- **Жұмыспен қамту 2020** - Қазақстан Республикасы - Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі - Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі ұсынған мемлекеттік бағдарлама. Бағдарламаның мақсаты - жұмыспен тұрақты және нәтижелі қамтуға жәрдемдесу арқылы халықтың табысын арттыру.
- Мемлекет басшысы Мемлекет басшысы өзінің 2011 жылғы Мемлекет басшысы өзінің 2011 жылғы 28 қаңтардағы Мемлекет басшысы өзінің 2011 жылғы 28 қаңтардағы «Болашақтың іргесін бірге қалаймыз!» атты Қазақстан халқына Жолдауында еңбек нарығының тиімділігін арттыру, табысы аз адамдарды, жұмыссыздар мен өз бетінше жұмыспен айналысушыларды жұмыспен нәтижелі қамтуға жәрдемдесудің белсенді бағдарламаларына тарту міндеттерін жүктеді.
- Жұмыспен қамтудың белсенді саясатын жүргізу Қазақстан Республикасының Үкіметі Жұмыспен қамтудың белсенді саясатын жүргізу Қазақстан Республикасының Үкіметі қызметінің негізгі әлеуметтік басымдықтарының бірі болып табылады. Жұмыспен лайықты қамтуды қамтамасыз ету – халықты әлеуметтік қорғаудың Жұмыспен қамтудың белсенді саясатын жүргізу Қазақстан Республикасының Үкіметі қызметінің негізгі әлеуметтік басымдықтарының бірі болып табылады. Жұмыспен лайықты қамтуды қамтамасыз ету – халықты әлеуметтік қорғаудың негізі, адам ресурстары әлеуетін дамыту және іске асырудың маңызды шарты, қоғамдық байлықтың артуы мен өмір сүру сапасын жақсартудың басты құралы.
- Әлеуметтік-экономикалық жаңғыру барысында елде қарқынды дамушы еңбек нарығы Әлеуметтік-экономикалық жаңғыру барысында елде қарқынды дамушы еңбек нарығы құрылды, халықтың экономикалық белсенділігі Әлеуметтік-экономикалық жаңғыру барысында елде қарқынды дамушы еңбек нарығы құрылды, халықтың экономикалық белсенділігі мен жұмыспен қамту Әлеуметтік-экономикалық жаңғыру барысында елде қарқынды дамушы еңбек нарығы құрылды, халықтың экономикалық белсенділігі мен жұмыспен қамту деңгейі тұрақты өсуде. Соңғы 10 жылда жұмыспен қамтылған халық саны 6698,8 мыңнан 8141,4 мың адамға артты, ал жұмыссыздық деңгейі 2001 жылғы 12,8 %-дан 2010 жылдың соңында 5,5 % төмендеді.

Бағдарламаның негізгі міндеттері

- Өз бетінше жұмыспен айналысушыларды, жұмыссыздарды және табысы аз адамдарды жұмыспен нәтижелі қамтылуға тарту;
- Қазақстан Республикасын үдемелі индустриялық-инновациялық дамыту жөніндегі 2010 – 2014 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламаны іске асыру үшін кадр әлеуетін дамыту;
- Әлеуметтік көмек көрсету жүйесін жетілдіру.

Бағдарламаны жүзеге асыру

- 1 кезең – 2011 (пилоттық)
- 2 кезең – 2012 – 2015 жылдар
- 3 кезең – 2016 – 2020 жылдар

Нысаналы индикаторлар

- Жұмыспен қамту 2020 бағдарламасында көзделген міндеттерді іске асыру барысында 2016 жылда мынадай нәтижелерге қол жеткізіген болды
- Бағдарламамен 1,5 млн. дейін адам қамтылатын болды
- кедейлік деңгейі 8,2 %-дан 6 %-ға төмендеді
- жұмыссыздық деңгейі 5,5 % аспайтын болды
- жұмыспен қамтылған халық құрамындағы өз бетінше жұмыспен айналысушылардың үлесі 33,3 %-дан 26 %-ға төменді
- Жұмыспен қамту бағдарламасын іске асыру есебінен еңбек өнімділігінің қосымша өсімі 20 % құрады